

Viastrý, -čestov

2*18

ZDENĚK SVĚRÁK
NOVÝ ZÉLAND
PAVLA JAROŠOVÁ
8SMIČKA

JEZDÍM MÁLO, PLATÍM MÁLO

Vyzkoušejte férové autopojištění,
s kterým šetří již **123 000** klientů.

Převeďte si k nám i své ostatní pojistky
a ušetřete dalších až **21 %**.

Autopojištění

Allianz

na začátek

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Dnešní společnost je nasměrovaná tak, že opomíjí základní etické hodnoty a nahrazuje je řadou zákonů a pravidel, jejichž počet stále dramaticky roste. Principiálně se snaží dohnát elementární věci něčím „nadřazeným“. Jako svět čelíme mnoha kritickým problémům, naše situace připomíná hořící dům. Přes velké globální problémy se někdo z nás může starat třeba o nemocné rodiče. Člověk pak stojí před tím, jestli má spíš pomáhat blízkým, anebo bojovat za ochranu světa, protože to má přece „nadřazený“ význam. Bohužel často přehlídáme realitu kolem sebe, to tady a teď, a snažíme se upřednostňovat nějaké vyšší cíle. Je otázkou, zda je vlastně vůbec nějaký cíl nadřazen lidskosti. Přece je lepší pomoci maličkostí někomu, kdo je vedle nás, nepřehlížet ho. Život je složen právě z maličkostí a ony pak tvoří celek, a to mi dává hodně velký smysl.

S tím souvisí další věc. Existují i jiné důležité drobnosti v životě, které vychází od našeho okolí a které dokážou totálně ovlivnit naše rozpoložení – obyčejný úsměv, podržení dveří nebo milé pozdravení. Tu zkušenost máme asi všichni. Když jdeme do obchodu a prodavačka se na nás upřímně usměje, hned nám zlepší náladu. Jak jednoduché, a i proto je mezi našimi firemními hodnotami zařazena pozitivita.

Jako úplně malé děti v sobě tohle chování přirozeně máme. Ale s postupem času nás do něj někdo tlačí, ve smyslu „musíš pozdravit“, „musíš tohle“, „musíš tamto“. Ono to samozřejmě není nic proti ničemu, ten impuls od rodičů je v pořádku, ale mnohem víc než pokyn je příklad. Pokud to kolem sebe děti uvidí, budou to vnímat a samy se tak chovat mnohem spontánněji. Často na to ale dospělí zapomínají. Jsou ztraceni sami v sobě, ve svých každodenních problémech, starostech, ve svých myšlenkách, trápí se minulostí nebo uvažují nad tím, co bude. Zapomínají tak žít jediný skutečný život, tady a teď. Denně máme tisíce a tisíce myšlenek a přirozeně se s nimi spojujeme, začínáme je rozvíjet a pak se ve vlastním myšlení ztrácíme. Zapomínáme, že myšlenky se děje automaticky, nemusíme ho následovat a že myšlenky můžeme pouze pozorovat. Jak na své okolí pak působíme? Vyzařujeme ty své starosti a nedokážeme vnímat lidi kolem sebe.

Říká se, že jestli chceš být šťastný, tak usiluj o štěstí druhých. Jakmile se koncentruješ jen sám na sebe, tak ti to většinou skutečné štěstí nepřinese.

Držte se!

vlastní cestou 2¹⁸

obsah

duben – květen – červen

editor
Boris Dočekal
redakce
Stanislav Bernard, Zdeněk Mikulášek, Markéta Navrátilová
design
Štěpán Malovec
jazyková poradkyně
Aneta Slavíková
tisk
Indigoprint, s. r. o.
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s.

04 – Zdeněk Svěrák
rozhovor	26 – Dawson City: Pivo
komiks (Jaromír 99 / J. Rudiš)
10 – Tučňáci
povídka Petry Soukupové	28 – Žít svůj vlastní život
rozhovor s Pavlou Jarošovou
14 – Z pivovaru
novinky	33 – O hlouposti
fejeton Bedřicha Solanského
16 – Novozélandské maličkosti
fotoreportáž	34 – U korutanských jezer
reportáž
22 – Umění se přestěhovalo do Humpolce!
lahůdka ze světa umění	38 – Moravské Budějovice
Vysočina a okolí

Váše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz.
Máprazní Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR
před evidenčním číslem MK ČR E 14164.

foto na obálce > Zorka Ságlová, Krajina s měsícem, 1983
foto Jan Sági

www.bernard.cz www.facebook.com/bernard.cz

ZAPLAŤ PÁNBŮH,

JEŠTĚ NEZTRÁCÍM
PAMĚŤ

říká spisovatel, scenárista,
textář a herec **Zdeněk Svěrák**

Já nejsem pesimista, vždycky se k tomu optimismu nějak dokopu, ale teď žiju v obavách.

Poslední velký rozhovor jsme spolu dělali téměř před dvaceti lety. Co nejprjemnějšího tě (se Zdeňkem Svěrákem se známe víc než dvacet let, proto to tykáni) za ty roky potkalo?

Lepší otázku bys neměl? Co já dám za těch dvacet let dohromady. Ale potkaly mě spíš negativní věci. Opustila mě spousta dobrých kamarádů. To mě velice zasáhlo a kolikrát tomu, když se ráno probudím, ani nevěřím, že už nejsou naživu. Nejčerstvější je Petr Šabach, tomu pořád ještě skoro nevěřím. On odešel tak rychle, náhle, a s tím se člověk těžko vyrovnává. Stejně těžko se vyrovnávám s tím, že už tady není Láda Smoljak, to byla velká ztráta jak pro mě, tak pro divadlo. Odešel i Honza Kašpar a před ním další, prostě spíš mě potkávalo to negativní. Přesto mám dobrý životní pocit, nebo jak bych to řekl. Jsem vděčný osudu, že mě tady ještě nechává. Mě to tu nesmírně baví.

Nejenom, že tě tady nechává, ale nechává tě i hrát.

Jsem šťastný, že mě tady nechává v kondici, že můžu žít tak, jak jsem byl zvyklý. Hlavně, že mi dovolí hrát divadlo, zaplat pánbůh, ještě neztrácím paměť. Zvládám úlohy, které jsem zvládal ve třiceti. Můžu řídit auto, což mě hodně těší, pořád ještě vozím svým autem kolegy na zájezdová představení. A to až mi bude vzato, to bude velká ztráta, až jednou policie nebo doktoři zjistí, že už za volant nepatřím.

Ale já bych se přece jen vrátil k první otázce. Příjemné určitě bylo, že jsi napsal a vydal několik knížek...

To jo. Já jsem se vlastně v tomto dvacetiletí dostal ke svému mladickému snu – stát se spisovatelem. Ono se vždycky psalo, že jsem scenárista, jako by to nebylo spisovatelství, herec a textař. A teď se mi k tomu podařilo přidat vysněné slovo spisovatel. Pustil jsem se do povídek, vydal jsem jednu knížku, která se jmenovala právě Povídky, pak Nové povídky a do třetice Po strništi bos. To jsou asi ty nehlavnější prózy. Teď ještě chystám jednu delší, bude se jmenovat Strážce nádrže.

To jsem se právě chtěl zeptat, prakticky každý spisovatel sní o nějakém velkém zásadním románu. Tak si ten sen teď plníš?

Neplním. Ta próza má jen padesát pět počítačových stránek. A dostanu tam nějaké ilustrace, takže těmi to trochu natáhnu. Ono to vypadá, jako bych se pokoušel o román, ale není to tak. Je to vlastně dvaadvacet dopisů, čili dvaadvacet malých útvarů daných dohromady. Jde o příběh v dopisech.

Čím se víc cítíš – scenáristou, spisovatelem, nebo hercem?

Někdy se cítím i textařem. Já nejsem opravdový herec, který by bral role i v cizích filmech. Většinou se omezuju na hraní ve filmech, které jsem napsal. I když výjimky existují.

Třeba hlavní role ve zdařilém Olmerově filmu Jako jed...

Nebo Co je vám, doktore?, který taky natočil Vít Olmer. Ale jinak jsem takový hrající autor.

Nenapadá tě někdy, i když tady Ladislav Smoljak není, napsat ještě jednu hru pro cimrmanovský soubor?

Nejsi sám, kdo se na to ptá, ale já na to odpovídám, že tu hru napsat nechci. Mám k tomu několik důvodů. My jsme si s Ládou řekli, když jsme začali psát České nebe, že jím cimrmanovský seriál ukončíme. On za prvé cítil, že už se připozdívá, nebyl už úplně zdravý, ale to nebyl hlavní důvod. Hlavní důvod byl, že skutečně by to mělo mít konec, že České nebe bude tou tečkou. My jsme Cimrmana přetáhli až tam, kam jsme původně nechtěli, tvrdili jsme, že první světová válka je ten moment, kdy jeho stopa končí, ale protáhli jsme to ještě do války, během níž tu hru pro ohrožený národ napsal. Druhý důvod je ten, že psát ve dvojici je jiné než psát sám. A my už jsme byli tak sehraní, že by určitě bylo vidět, že jeden v té dvojici chybí.

A nenapadlo tě někdy psát třeba s Petrem Šabachem? Svěrák a Šabach, to by byla dobrá dvojice...

Byla, ale my jsem byla dvojice u piva, u ohně nebo na houbách, dobře jsme si rozuměli, měli jsme podobný smysl pro humor, ale nikdy mě nenapadlo, že bychom spolu mohli psát, dát to dohromady.

Kolik představení za měsíc odehraješ?

Divadlo dává měsíčně dvacet a já z nich odehraju šestnáct.

Nezmáhá tě to, nebo ti to naopak dodává energii?

Je to zvláštní, ale já se těším na každé představení, úplně na každé. Nevím, jestli je to ta vděčnost, že mi je to ještě dovoleno, nebo je to těšení na diváky, kteří jsou čím dál lepší. Jako by to divadlo potřebovali a jsou rádi, že ještě je. Ještě je Cimrmanovo divadlo na světě, ještě dělají srandu a není to zvadlé. Je na nás asi vidět, že to děláme rádi. Čili mě to nezmáhá, a když jsou divadelní prázdniny, připadají mi dlouhé.

Čím si vysvětluješ, že lidi na vás chodí pořád, třebaže už několik let nedáváte nový titul? Je jim skoro jedno, jaký kus hrajete, prostě přijdou Cimrmani, tak

hurá na ně? Co podle tebe drží ten neutuchající zájem diváků?

Ono to asi zůstane tajemstvím, já se můžu jenom dohadovat, čím to je. Když jsme se my herci připojili ke studentům a způsobili tu listopadovou revoluci, vyvstala otázka, jestli si tím naše malé divadlo nepodřezalo větev, jestli nepřestaneme být tou lákavou záležitostí, jakou jsme za „totáče“ byli. Chvilí to vypadalo, že ano. Bezprostředně po listopadu jsme najednou neměli vyprodáno, protože lidi seděli u rozhlasu a televize a víc je zajímala politika než legrace. Ale to brzo pominulo a diváci se nám vrátili. Dokonce jsme museli zavést elektronické objednávání vstupenek kvůli celonočním frontám před divadlem. Lidi trávili na chodníku ve spacácích a dekách celou noc. Jenže se toho chopili chytráci, kteří si platili bezdomovce a chudé studenty, aby jim tu frontu vystáli, a pak lístky prodávali po tisícikoruně. Takže teď divák čeká u počítače. Ale ty ses ptal, čím to je. My jsme začali hrát takovou tóninu, se kterou kdysi začínalo Osvobozené divadlo Voskovce a Wericha, pak to převzal Semafor a my jsme na ně navázali podobným způsobem, i když trochu jinak. Myslím, že naše semináře jsou něco jako jejich forbíny. Pěstujeme humor opřený o mírné vzdělání. Neříkám, že je to humor určený jen intelektuálům, ale těm, kteří dávali ve škole trochu pozor. Kteří třeba vědí, že podle legendy zavraždil Boleslav svého bratra Václava a že Jan Hus byl upálen... Prostě takové ty elementární věci. A ti, kteří to vědí, se na našem Českém nebi pobaví. Není to pro ty, co nevědí nic. A tenhle humor má dost spotřebitelů, lidi potřebují humor, který jim dává šanci spolupracovat s jevištěm. Stačí jim jen trošku napovědět a oni si ten vtíp dodělají a mají dvojí radost – z pochopení a srandy. Aha... Haha. A tahle společnost bez ohledu na to, že se tady změnilo zřízení, ten humor potřebuje stejně tak, jak ho potřebovala za totáče. Je to potřeba inteligentní legrace.

V posledních letech jste trochu omladili soubor. Myslíš, že tě Divadlo Járy Cimrmana přežije?

My jsme ho omladili ne proto, aby mě přežilo, ale aby bylo schopné provozu. Když nás opustil Láda Smoljak, udělali jsme omlazovací operace. Ve hře Vražda v salonním kupé nehraje jednadvacetiletého praktikanta Hlaváčka osmdesátiletý Čepelka, ale jeho syn Josef, herec královéhradeckého divadla, nebo na střídačku syn Václava Kotka Vojtěch.

Jako moji alternaci v pohádce Dlouhý, Široký a Krátkozraký jsme přijali mladého, ale zkušeného herce Mirka Táborského.

A jak se snesou ty dvě generace třeba na zájezdech? Ony jsou to skoro tři. Vojta Kotek je ještě hodně mladý.

Na zájezdech spíme každý sám, takže tam třetí plochy nejsou. A v případě Vojty Kotka, pro něho to bylo jakési vstoupení do snu. On s námi vyrůstal od dětských let, jezdil s námi na hory. Vždycky mi říkal – strejdo umím novou anekdotu, můžu ji říct? A já jsem ho pochválil, že je dobrý vypravěč anekdot.

A takhle to šlo a najednou se mezi ty pardály, ke kterým kdysi vzhlížel, dostal a hraje s nimi, takže pro něho je to radost, myslím, kterou ani nečekal.

Ještě se vrátím k vašemu psaní ve dvojici. To má své velké výhody, které dokážu vytušit, ale i jednu nevýhodu. Co když jeden říkal „a“ a druhý „b“, jak jste to řešili?

Na to jsme měli zákony. Za prvé jsme si stanovili, ale to bylo až po zkušenosti, ne hned, že se před sebou nesmíme stydět říkat i hlouposti. Věci, o kterých si nejsme jistí a před jiným bychom je třeba neřekli. Aby si nepomyslil – ježíš, tohle je humorista a takovou kravinu vymyslí. Ne, je třeba, když píšete ve dvou, sázet na stůl i nižší karty. Když takovou hloupost před svým spolupracovníkem řekneš, tak se dostaví toto – on řekne, to je blbý, ale něco mě napadlo. A vynese vyšší kartu. Ale kdybys mu nedal tu malou, tak by ho to nenapadlo, neinspirovalo by ho to k něčemu lepšímu. Prostě oba víme, že něco umíme, tak se nesmíme stydět přiložit do ohně slabší polínko. To je jedna věc. Druhá věc je, že ti dva musí mít stejný

smysl pro humor, jinak to nejde. Když dojde ke sporu, co je lepší varianta, jestli ta moje, nebo kolegova, tak to je vážná věc. Řekli jsme si, že s tím vždycky musíme souhlasit oba. Několikrát se nám stalo, že jsme dvě různé varianty zkusili před lidmi a vyhrála ta, která vyvolala větší smích. Protože co si budeme povídat, naším hlavním cílem bylo vždycky budít smích.

A kdo dohlíží na to, aby se herci od textu neodchylovali?

Na to jsme my autoři dohlíželi oba, a to nejen v divadle. I když jsme napsali filmový scénář, říkali jsme režisérovi, aby to herci říkali tak, jak jsme to napsali. Láďa to zformuloval nekompromisně: není možné, když my dva tu větu půl dne pilujeme, aby byla dokonalá, aby jeden herec z fleku vymyslel něco lepšího. A režiséři na to přistupovali, všechno, co se v našich filmech říká, je skutečně tak, jak to bylo napsáno.

A v cimrmanovských hrách se neobjevují nové nápady?

Objevují. Některé vzniknou při zkoušení. Zkoušeli jsme a někdo se uřekl a Láďa vykřikl

– to tam necháme, to je lepší. A stává se to i při představeních, že tam nějakou novinku necháme, protože publikum rozesmála.

Když jsem ti poprvé volal, zrovna jsi byl na běžkách. Sportuješ?

To se nedá říct, já chodím. Jak pěšky, tak na běžkách. Neběhám. A myslím si, že je to pro mě ten nejzdravější způsob, jak si udržet kondici. Dělá mi to dobře. Prostě vyjdu ven a cítím, že jsem tam správně, že se mi dobře dýchá. Takže denně nachodím tak čtyři kilometry.

Kolo ne?

Jo, v létě na chalupě. Teď mi bohužel opatřili to elektrické. To je vždycky váhání, jestli si vzít elektrické, nebo normální. Protože tou baterií dostaneš křídla a nevěříš, jak si mocný. A k těm běžkám... Každý rok jezdíme s divadlem dvakrát na hory, zatím jsem nevynechal.

Otočíš se ještě za pěknou holkou?

(úsměv) Ale jo, jenom někdy je lepší se neotočit.

Zdeněk Svěrák
***1936**

Vystudoval vysokou školu pedagogickou, ale učil jen čtyři roky. Poté pracoval v Československém rozhlasu a v roce 1967 spoluzaložil Divadlo Járy Cimrmana, které úspěšně působí dodnes. Společně s Ladislavem Smoljakem napsal třináct divadelních her. Napsal i několik scénářů – například Vrchní, prchnil, Tři veteráni, Kolja, Obecná škola, Tmavomodrý svět a Tři bratři. Jako prozaik debutoval knížkou Povídky a vydal ještě dva povídkové soubory. Hrál v mnoha filmech a je také autorem řady písňových textů.

Jak to myslíš?

Ona je třeba z jedné strany hezká a z druhé ne. (smích)

Čeho si nejvíc ceníš na svém manželství?

Že vydrželo, žijeme spolu bezmála šedesát roků. My máme v rodině tradici nerozvádět se, já říkám nepřepřeňovat, a doufám, že to vydrží i dalším generacím. Protože rozvádění se potom dědí. To je statisticky dokázáno. Děti z rozvedených manželství se častěji rozvádějí.

A co si myslíš o těch stárnoucích mužích, kteří poté, co s nimi manželka prožila i ne moc šťastné chvíle, ji opustí a najdou si mnohem mladší? Nebo někdy si spíš ta mladší najde je.

Já bych to nerad posuzoval a už vůbec ne odsuzoval. Asi k tomu měli silný důvod, třeba se tak moc zamilovali, že nebylo zbylí. Každý jsme jiný.

Mám ještě několik otázek na téma společnost, politika a nevím, jestli ti to není nepřijemné.

Tak se zeptej konkrétně.

Dobře, bylo pro tebe velké zklamání, jak dopadly parlamentní a posléze prezidentské volby?

Ano, obojí volby pro mě byly zklamáním. My jsme bezprostředně po parlamentních volbách měli s Jaroslavem Uhlířem vystoupení v O₂ aréně – a to dvě, každé pro sedm tisíc lidí. A já jsem toho zklamání z voleb byl

zřejmě tak plný, že jsem se neudržel a na konci těch představení jsem prorokoval, že český národ skoná. Ne, že neskoná, jak zpívá kněžna Libuše. Řekl jsem, že první stádium je, že se zblázní, a druhé, že zanikne, protože nechce rodit děti. A teď je právě v tom prvním stádiu. Mně to připadá neuvěřitelné. Nejen to, že hnutí ANO dostalo tolik procent, hlavně mně přišlo šílené, že arogantnímu „vlastenci“ Okamurovi sedlo na lep takové množství lidí. A prezidentské jsem prohrál už dvakrát. Mělo to skoro stejný průběh. Dělal jsem to kvůli svému svědomí, abych se mohl dívat na Hradčany a neříkal si – vidíš, kdybys pro to něco udělal, mohl tam možná sedět někdo jiný. Tak jsem se snažil dvakrát něco udělat, ale ani v jednom případě to nevyšlo. Jistý pokrok je, že tentokrát to bylo jen o prsa.

A co se týče demokracie u nás, jsi spíš pesimista, nebo optimista?

Já nejsem pesimista, vždycky se k optimismu nějak dokopu, ale v současné době žiju v obavách. Třeba jak prezident v tom nešťastném inauguračním projevu zatroubil na polnici k útoku na veřejnoprávní televizi, to bylo neskutečné. Já jsem to čekal, ale ne tak brzy a ne ve Španělském sále. Čekal jsem, že mocní dostanou chuť na Českou televizi. Oni mají tu výhodu, že populistická taktika je hodně účinná. Uvedu příklad. Tihle politici počítají s tím, že spousta lidí neví, jaký je rozdíl mezi veřejnoprávním a státním. Takže když prosadí referendum, jestli se mají platit koncesionářské poplatky, tak tenhle národ řekne, že ne, vždyť televize je stejně státní.

Lidi nevědí, že díky poplatkům je Česká televize jejich, nikoli těch, co jsou zrovna u moci.

To je zajímavé, co říkáš. Nedávno proběhlo ve Švýcarsku referendum, jestli se mají platit koncesionářské poplatky, a Švýcaři odpověděli, že ano. Oni jsou jiní.

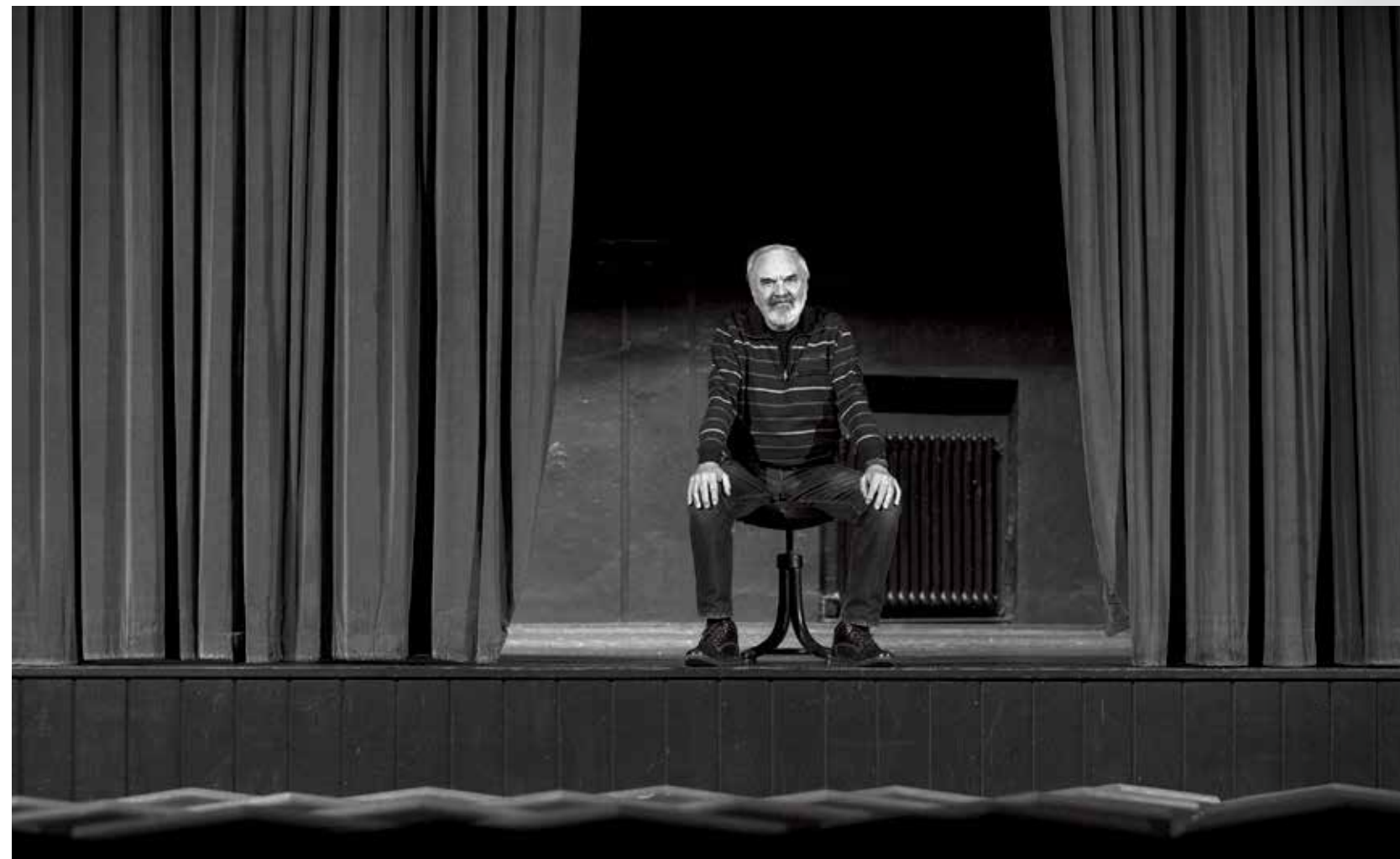
Bohužel nejsme jako Švýcaři, oni jsou velmi jiní a mají mnohem víc zkušeností s demokracií. Řekli – ano, my to rádi zaplatíme, protože chceme svobodné informace.

Napadá tě ještě něco, co bys rád v tomhle rozhovoru zmínil?

Jako někdo věří na blanické rytíře, já věřím na studenty. Říkám si: až bude nezbytné, vyjdou ze škol na náměstí. Mít na své straně tuto inteligentní sílu je posilující. Potěšilo mě to proto, že už o sobě dali vědět jak vysokoškoláci, tak studenti středních škol. Taky jsem rád, že boj za svobodnou veřejnoprávní televizi považuje za důležitý můj syn Honza a věnuje mu tolik energie.

Mimochodem uděláte ještě někdy něco společného se synem?

My si myslíme, že Po stmišti bos je náš poslední film. Naše společná tvorba začínající Obecnou školou a končící Vratnými lahvemi dostala chybějící první díl. Ale mám dojem, že Honza by se nebránil, kdyby mě ještě něco kloudného napadlo a napsal bych nový scénář. Jenže zatím se žádný nápad nedostavil. Takže uvidíme.

PETRA SOUKUPOVÁ

Tučňáci

Alice se ráno probudila v nejhorší den měsíce, zítra to dostane, už dneska ale cítí tu podrážděnost, ačkoliv se ještě nic neděje, hned jak vstane, tak se cítí ošklivá, nafouklá, cvičí třikrát týdně a stejně nikdy není spokojená, jde připravit mlíčko pro Lolu a snídani pro všechny, zatímco Richard spí, chrápe, přestože Kája s ní úplně nahlas mluvil a Lola se rozplakala, když do ní Kája strčil, sice omylem, ale přesto na něj Alice zle zasyčela, Lola, ještě na nožkách nejistá, spadla. I přesto se Richard akorát víc zachumlal pod deku a po chvílce zase pravidelně chrápe.

Alice s Lolou v náručí do kuchyně, mlíčko, než vychladne, Lolu přebalí a převlékne, s mlíkem na gauč, Kája už tam čeká.

„Vyčůral ses, Kájo?“

„Nechce se mi,“ říká Kája, Alice nechá Lolu na gauči pít, Káju vleče na záchod, on křičí, že nechce, Alice si toho nevšimá, ihned, jak mu stáhne kalhoty od pyžama a posadí ho na nočník, tak se vyčůrá.

Usměje se na ni, ona na něj taky, šikovně, natáhne mu kalhoty, v pokoji jim zapne pohádku, nejraději by si ještě šla lehnout, děti u toho hodinu určitě vydrží a je proboha ani ne půl osmý ráno, sobota, ale Alice nejde, má od večera umyté nádobí v myčce, alespoň ho vyndá, to má za chvílku, a pak si uvaří čaj a přečte zprávy.

Ale zatímco vyndává nádobí z myčky, rozhodne se, že udělá k snídani lívance, našla tuhle pěkný recept a dnes je na to čas, ostatně ještě nemají plán na víkend, Richard včera přišel z práce pozdě a v náladě, ve které se s ním nedá bavit, takže se spolu o tom ještě nebavili. Zítra pojedou na oběd k rodičům, ale dnes by nemuseli nic, Richard by třeba děti vzal na chvíli ven, ona by třeba uvařila něco složitějšího k obědu, nebo upekla nějaký koláč, ráda peče koláče podle nových

receptů, a taky by mohla chvíli odpočívat, minulý týden byl hrozný, Lola nemocná, naštěstí už od včerejška je dobrá, Káju si tedy Alice taky nechala doma, pro jistotu, ale nemohli ven, a tak s nimi nebylo k vydržení, a ona se cítila jako příšerná matka, když jim často pouštěla televizi.

A Richard v práci, nový klient, spoustu práce, stará písnička.

Zapne plotnu, začne smažit lívanečky, probudí Richarda, aby se najedli společně, nebo ho nechá spát? A kdo kdy nechal spát ji, řekne si popuzeně, je sakra víkend, tak by měli jíst společně.

Když dosmaží všechny, v misce je vloží do trouby, aby nevychladly, jde za dětmi, půjdeme snídat, až tohle skončí, ano?

„Ne,“ řekne Kája.

„Ne,“ zopakuje Lola.

„Vypni to sám, Kájo, až to skončí, jinak to vypnu já. Jdu pro tatínka a za chvíli jdeme snídat.“

Jde za Richardem, sklóní se nad něj, pusa na tvář, spíš zdvořilost než cit.

„Vstávej, Ríšo,“ řekne

mile, Richard nic.

Jemně s ním zatřese. „Budeš s náma snídat?“

„Mmh,“ zamručí Richard, Alice nedokáže poznat, jestli to bylo ano, nebo ne. Chvilku nad ním stojí. Pak Richard otevře oči. „Jdu,“ řekne našťvaně.

„Nemusíš,“ odsekne Alice a jde, že se vůbec snaží, aby byli někdy jako rodina pohromadě. Vrací se do obývacího, už běží jiná pohádka, bere Kájovi, kterému to teď došlo, co se stane, ovladač z ruky, vypíná, oba začnou brečet, vezme do náručí Lolu, která se nechce nechat.

„A dost, Kájo, nebo už ti nebudu pouštět nikdy nic,“ řekne Alice, provinilost, jak si vymýšlí, jak jí to Kája věří a přemáhá pláč.

Z ložnice vychází Richard, zatímco jí nevěnuje ani pohled, přivítá se s Lolou,

pusinku, polechtá ji na holé nozičce, pak popadne Káju: „Co ty, kocourku?“

„Mamka mi vypnu-la to o tom traktoru.“

„To nevádí. Tak copak bys

chtěl dneska dělat?“

„Jít do zojo.“

„Do zoo?“

„Jsou tam lvi a ty chci vidět.“

„Aha... no tak jo, půjdeme do zoo,“ řekne Richard, Alice nemůže věřit, že slíbil Kájovi zoo, aniž by to vůbec probral s ní, podívá se na něj, jako co to má být, ale Richard se na ni nedívá.

„Takže zoo?“ řekne jenom, dává si pozor, aby nezněla jedovatě, vždyť co je na tom, že chce otec vzít děti do zoo, žádný plán neměli, takže o nic nejde, ani na to Richard nereaguje, tak tedy nic.

Kája nadšeně, když ho Richard postaví zpět na zem, začne poskakovat a křičet: „Zojo, zojo!“ Lola se přidává, poslední dobou se z lásky k bratrovi přidává ke všem jeho projevům emocí. Kája ji popadne za ruce a opatrně s ní jako tancuje. Alice pocítí vteřinový nával něhy, moje roztomilé děti. Lola po dvou vteřinách padá na zadek a začne brečet.

„Musíš opatrně,“ řekne Kájovi zbytečně nepříjemně a bere Lolu do náruče. Richard se na ni nespokojeně podívá, proč používá ten podrážděný tón, proč není lepší maminka.

Tak proč jim nikdy neřekneš nic ty, pomyslí si Alice a jde nandávat lívanečky, Lolu posadí na linku.

Po snídani, společně, Alice krmí Lolu, přemlouvá Káju a Richard si čte na mobilu zprávy, Richard mizí i s mobilem na záchod, aby si mohl ještě chvíli číst v klidu.

„Ale pojedem asi až po obědě, ne?“

říká Alice, když Richard odchází.

„No jo, určitě.“

Kájova scéna, že chce hned. Lola se přidává během vteřiny, Alice nevěří tomu,

že to opravdu říká: „Tak pojedeme hned, přestaňte brečet, jedem, jdem se oblékat.“

Přece taky něco může rozhodnout ona a oběd si budou moct dát tam, aspoň nemusí vařit, a navíc bude muset Richard vylézt z toho svého klídečku na záchodě a začít se připravovat.

„Zaťukej na tátu, jo?“ požádá Alice potichu Káju.

Kája běží zabouchat na záchod.

„Tati! Tati! Jedem do zojo!“

Richard vyleze, když se Alice obléká, děti už jakžtakž připravené. Nespokojená, druhá sukně, třetí triko, ve všem si připadá tlustá a nehezká.

„Neříkala jsi, že po obědě?“

„Vadí ti to?“

„Ne.“

„Můžem se najíst tam.“

„Jasně.“

„Tak co je?“

„Nic, chtěl jsem si ještě něco přečíst do práce.“

Alice neřekne nic, co se na tohle dá říct, proboha? Tak si to přečteš večer. Nebo: Proč pracuješ o víkendu? Nebo: Taky bys mohl vzít děti do zoo sám, když já jsem s nima celej tejden. Nebo: Tak proč jsi mu to zoo sliboval?

Třetí sukně, tahle černá bude dobrá, je taková příjemná, nikde ji nebude tísnit. Nechává Richarda v ložnici a jde nutit děti si vyčistit zuby.

Zatímco vyčistí Lole zuby, sobě zuby, přebalí Lolu a obě děti finálně dooblékne, sbalí pití a pro Lolu křupky a pro Káju banán, nějaké náhradní oblečení, sama se nalíčí a učeše, ustele postele a uklidí kuchyň, lívanečky nepochválil nikdo, i když všem chutnaly, nakonec si Alice alespoň u Káji pochvalu vynutila: „Jsou dobrý, maminko.“ Richardovo kývnutí jakože ano, konečně je připraven i Richard, ještě si čistí zuby, Alice začne děti obouvat, to by Kája přece ve třech a půl letech měl umět, ale neumí, sama už je obutá, jdeme do auta, mezitím tam naskládá děti, uvolňuje Richardovi prostor v předsíni, je to malý prostor, Richarda to štve, často mluví o tom, že by měli vybourat příčku, aby se ten prostor zvětšil, ale Alice si myslí, že je to nesmysl, když si představí, že by tadý něco bourali, to za to nestojí, v garáži obě děti zapne do sedaček, přitom se zpotí, sedne si na místo spolujezdce, čekají, Kája chce pustit písničky, Lole podá Alice do ručky křupku, Kájovi musí taky.

Po čtyřech minutách se Alice rozhodne, že vyjede z garáže, přestoupí na místo řidiče, napíše Richardovi esemesku, že tedy budou čekat před domem, při couvání Alice fukne autem do sloupu, do háje, jak to, že to neviděla.

„Mami, tys narazila?“

Mlčí, vypne motor, vystoupí a zkontroluje zadní nárazník, je to jenom malinké škrábnutí, nic. Alici se uleví, toho si Richard možná ani hned nevšimne. Nemá chuť s ním dneska řešit, proč se jí tyhle věci při couvání dějou tak často.

„Rozbila jsi auto? Rozbila jsi autu oko?“

Musí se usmát: „Ne, Kájo, neroz-bila jsem mu oko, nic to nebylo.“

Vyjede, už mnohem opatrněji, z garáže. Před domem stojí Richard a něco řeší s telefonem.

Alice zastaví a vypne motor, zase si jde přesednout, řídit pod Richardovým dohledem se jí nechce.

„Kde jsi? Vždyť jsi mi psala před osmi minutama...“ řekne Richard, Alice nevěří, že to opravdu řekl, ona na něj čeká celý ráno, celej život a on jí teď bude povídat něco o osmi minutách?

Udrží se a nic neřekne, beze slova nastoupí znovu do auta.

Richard taky nastoupí, ještě významně zavrtí hlavou, aby Alice viděla, jak moc ji nechápe, ani toho si ona nevšimá. Nahne se dozadu, vysmrká Lolu, podá jí další křupku. Jedou.

„Maminka nabourala,“ řekne Kája.

Richard se na Alici podívá, jak může nejvýznamnější a nejdéle.

„Nic to nebylo, je to jenom škráblý. Přehlídlá jsem sloup.“

„Jak můžeš přehlédnout

sloup, to nechápu.“

Já taky ne, pomyslí si Alice, ale mlčí. „Promiň,“ dodá po chvílce.

„To už je podruhý za měsíc,“ řekne Richard, „minule v tom nákupním centru jsi to i promáčkla.“

„Promiň! Co mám jako udělat? Zaplatit ti přelakování? Nebo co chceš? To je to fakt taková tragédie? Nemůžeš to prostě nechat bejt?“

„Můžu,“ řekne Richard potichu.

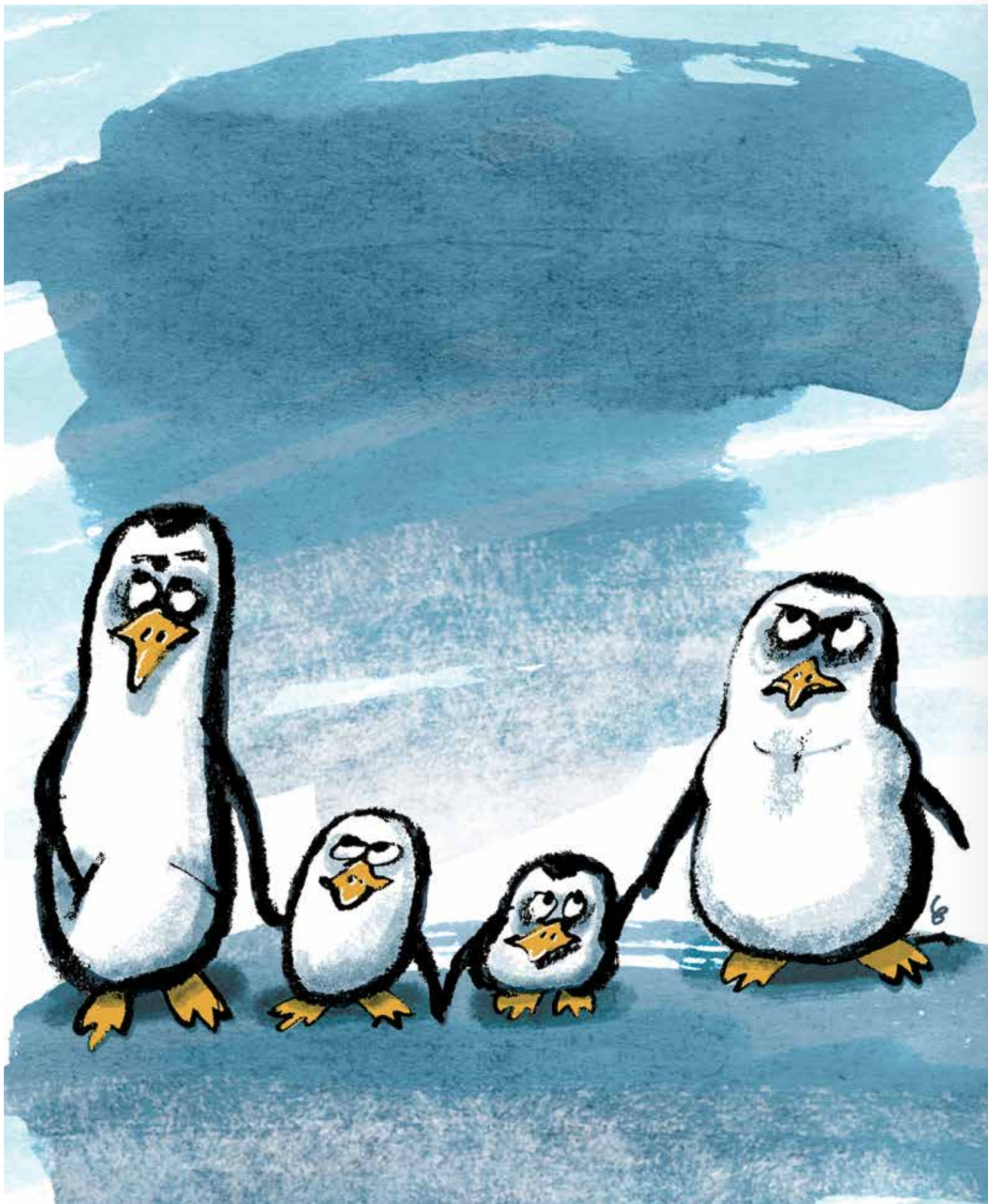
Až do zoo všichni mlčí a Lola usne, chudinka, asi je ještě po té nemoci unavená, zároveň to ale znamená, že teď bude rozespálá a protivná.

Richard rozloží kočárek. První věc, se kterou mi od rána pomohl, pomyslí si Alice, přesto tam Lolu nemůže dát, Lola se jí drží jako klíště a chce se chovat.

„Jé, já chci jet v tomhle vozíku,“ ukazuje Kája a Richard mu to beze slova odchází splnit a půjící dřevěný vozík.

Alice pozoruje lidi proudící do zoo, šťastné rodiny s malými dětmi, závidí jim jejich štěstí a nejednou si uvědomí, že takhle vypadají taky, dvě krásný děti, její muž je taky hezký, jenom se sebou Alice není spokojená, ale co na tom záleží, mám rodinu a všichni jsme zdraví a teď jdeme všichni spolu do zoo, to je přece dobrý program na víkend, děti spokojeny, počasí vyšlo, všechno vychází, ona se sice cítí tlustá a nespokojená, ale za to nikdo nemůže a ona to nebude kazit ostatním, naopak se bude snažit být co nejmilejší.

Přijíždí Richard s Kájou, Kája šťastný ve vozíku, ona by mu ho nepůjčila,

jen ať chodí, navíc když je tu s dětmi sama, musí vézt Lolu v kočárku, ale to Kája nevidí, ten přirozeně vidí jenom to, jak je tatínek hodnej a jak maminka by mu ten vozík nepůjčila.

A jdou do tropického pavilonu, Kája má rád opice, Lola si milostivě sedne do kočárku, Alice s Richardem jdou vedle sebe, Richard táhne Káju, ona tlačí kočár, mluví jenom Kája.

V pavilonu je vedro a vlhko, sakra, měli jít ke slonům, tady se Alice hned zpotí. Znovu si bere Lolu do náručí, Richard Káju na ramena.

„Kájo, tak tady bude taková ještěrka,“ říká Alice.

„Agama,“ opraví ji Richard.

Alice se na něj podívá, co to mělo být, proč ji opravuje, ona samozřejmě ví, že to je agama, řekla Kájovi ještěrka, protože slovo agama nezná, není žádná husa. Ale Richard si jejího pohledu nevšimne.

Společně všichni koukají přes sklo na větve stromu, agama nikde. Jediná Lola se kouká na malého pejska, kterého má jiný návštěvník na vodítku.

„Jé, támhle je, ta ještěrka je až támhle úplně nahoře v rohu,“ uvidí ji Alice, „je to krásné zvířátko,“ ukazuje ji nadšeně Kájovi a Richardovi.

„Musíš ho dát dolů, jinak ji neuvidíš, je moc v rohu.“

„Kde?“

„No támhle.“

„Můžeš říct kde?“

„Támhle nahoře v rohu, ježiš, vždyť tam ukazuju!“ vyjede Alice na Richarda, nejenom, že ji opravuje, ale stejně se tam snaží s Kájou nacpat, ale Kája ji nemůže vidět, když mu sedí na ramenou.

„To mi nemůžeš odpovědět normálně?“

„Už jsem ti to ukazovala třikrát, kdyby ses na mě podíval.“

Richard významně zavrtí hlavou, aby jako Alice viděla, jak je hrozná a jak on je shovívavý, že to nechá být. Konečně sundá Káju a začne mu ukazovat tu agamu.

Alice poodstoupí s Lolou kus dozadu, zpocená a našťvaná, bere kočárek, jdu z tohohle příšerného pavilonu ven. „Počkáme venku,“ řekne Richardovi a odchází. Před pavilonem odloží Lolu do kočárku, nemůže ji pořád tahat, je těžká. Lola se vzteká, dokud jí Alice nepodá kus rohlíku.

Alice si sedne na lavičku. Začalo jí bolet břicho. Jestli to dostane teď, tak s sebou nemá ani tampón, sakra, mělo by to být přece až zítra. Alice by se nejraději rozbřečela.

Vyjde Richard s Kájou,

Kája hned běží k ní.

„Maminko, my jsme tě hledali!“

Dojde i Richard.

„To jako vážně? Beze slova odejdeš?“

„Já ti to říkala.“

„Ne, neříkala.“

„Já jsem ti říkala a nemůžu

za to, že mě neposloucháš.“

„No to nemyslíš vážně! Navíc jsem ti volal a tys to nebrala, můžeš mi říct proč?“

„Nevím, asi mám telefon na potichu.“

„Tak to je bezvadný.“

Alice vidí Richardovi

v očích, jak ji nesnáší.

„Tak promiň, no, že jsem

neslyšela telefon.“

Richard už se ale uraženě otočí.

„Jé, mami, tati, můžeme k tučňákům, prosím?“ ukazuje Kája na bazén tučňáků.

„Jasně,“ odpoví Alice a vstane.

Jdeme. Neví proč, popadne vozík s Kájou a nechá Lolu Richardovi. Lola začíná brečet, ale Alice to nechá být, Richard je její otec, tak ať ji uklidní.

Dojdou k tučňákům, Alice se jednou ohlédne, Richard s Lolou zůstali vzadu, ztraceni mezi dalšími návštěvníky.

„Jé, maminko, on plave k nám!“

Alice se dívá, jak to zvíře ladně plave, jak si to užívá, tučňák, který ji vždy přišel spíš směšný tvor, jak se kolíbá, je ve vodě najednou krásný.

Kája si chce stoupnout až k okraji, Alice mu pomůže po kamenech, aby se mohl dívat přímo do bazénu seshora. Tučňáci plavou, Alice na chvilku pocítí touhu taky si takhle volně plavat, cítit tu radost z vody. „Podívej, Kájo, jak si hrajou spolu.“

„Mami, tučňáci jsou moje nejoblíbenější zvířata,“ říká Kája tak upřímně, že se Alice dojme.

Stojí se synkem a pozorují zvířata.

Přitom si uvědomí, že má vlastně pořád ten telefon v tichém režimu, a co kdyby jí Richard volal, tak tou jednou volnou rukou, druhou přidržuje Káju, vytáhne telefon ze zadní kapsy kalhot a snaží se zmáčknout to tlačítko, ale jednou rukou to nejde, tak Káju pustí a chce telefon chytnout i druhou rukou, a v ten moment se Kája zapotáčí a ona ho rychle chytí za ruku, aby nespadol dozadu, a přitom jí telefon vyklouzne z ruky a spadne do toho bazénu, je to okamžik, kdy ho drží a pak už ne a potom pomalu klesne na dno, zhasne, Kája chytne ztracenou rovnováhu, tučňáci pořád plavou.

Alice zaslechne Lolu, jak řve, Richard už ji veze, on našťvaný, Lola chce maminku, nepodařilo se mu ji uklidnit, bazén je moc hluboký, Alice na dno nedosáhne, stejně, k čemu by to bylo, Alice rychle mrká, aby se nerozbřečela, vezme Lolu do náručí, ta se pomalu uklidní, Kája Richardovi ukáže její mobil.

„Jdu někoho sehnat,“ řekne Richard a nechá ji tam s oběma dětmi, kočárkem i vozíkem, tučňáci pořád skáčou a plavou a vylézají a znovu pořád dokola, Lola jí otírá nudle do trička a vyčerpaně oddechuje, Alice ji přivine k sobě a tiše se rozplácne, aby to děti nepoznaly.

„Maminko, nebuď smutná, tatínek ti ten telefon vyloví,“ pohládí ji Kája.

V Českých Budějovicích byly vyhlášeny výsledky degustační soutěže Zlatá pivní pečeť pro rok 2018. Odborné poroty hodnotily 1007 vzorků piva z 222 pivovarů a 18 zemí. Nejvíce ocenění napřič kategoriemi si z této prestižní akce odnesl právě Rodinný pivovar Bernard. Kategorii světlých ležáků zcela ovládly naše Sváteční ležák a nejvyšší příčky atakovala opět i Jedenáctka s Kvasnicovou desítkou.

Během jara jsme umístili v pivovaru novou nádrž na horkou vodu o objemu 120 m³. Tento objem pokryje veškeré požadavky výroby na horkou vodu od vaření piva na varné až po mytí lahví a sudů.

V únoru jsme zvětšili objem mladinové pánve, což umožní navýšit objem čerpané mladiny z varny a dokonale využít scezovací kádě, kterou jsme instalovali již na podzim.

Rodinný pivovar Bernard je skutečně rodinný. Vedle množství sourozenců, dětí a rodičů máme v pivovaru z dvou set zaměstnanců třináct partnerství. V rodinném pivovaru je zaměstnáno 85 žen, z toho 9 žen je v současné době na rodičovské dovolené.

Pravidelně podporujeme aktivity v místě našich značkových prodejen. Z každé prodané lahve lokální jedenáctky putuje 10 haléřů na konto charitativní příspěvkové organizace, stacionáře či sportovního klubu podle výběru našich zákazníků. Za loňský rok byla na tyto účely vyplacena celková částka přesahující 137 tisíc korun.

Loňský rok byl pro Rodinný pivovar Bernard rekordní, výstav se vyšplhal přes 332,7 tis. hektolitrů nepasterovaného piva a meziročně jsme vyrostli o 5,5 procenta. Velmi důležitý je především nárůst prodeje sudového piva o 5,7 procenta, což je celkem 198 tis. hektolitrů. I přes tato čísla se pivovar Bernard stále řadí mezi malé pivovary s podílem necelých 2 % z celkového výstavu piva v České republice.

I v letošním roce byla vyhlášena soutěž lahvových a čepovaných piv Zlatý pohár Pivex a Zlatý soudek celkem čtyři pivovar Bernard si odnesl celkem čtyři ocenění. Mezi čepovanými pivy zvítězila piv přinesla další dvě ocenění pro Desítku a Černý ležák. Rodinný pivovar Bernard také získal výroční ocenění Zlatý soudek Pivex, certifikát pro nejlépe hodnocené pivovary v odborných degustacích sudových piv soutěží Pivex za období 2014–2018.

NOVOZÉLANDSKÉ
MALIČKOSTI

Není sporu o tom, že Nový Zéland patří k nejnavštěvovanějším destinacím na světě. Každoročně sem přijíždí přes 3,5 milionů turistů a stejně jako v Benátkách, na Ibize nebo Islandu to už začíná být problém. Celkově zde žije na 4,5 milionů obyvatel a očekává se, že zanedlouho roční počet návštěvníků dosáhne právě tohoto čísla. Ale rozhodně to není žádný div. Nový Zéland je prostě úžasný. Všechna ta notoricky známá a fotografovaná místa: Milford Sound, Franz Josef a Fox Glacier, Moeraki Boulders, Pancake Rocks, národní parky Abel Tasman a Tongariro... přitahují svou výjimečnou krásou stovky tisíc milovníků přírody. Nový Zéland je však víc než tahle známá atraktivní místa. Je krásný a půvabný, a to v podstatě kdekoliv. Najdete tu stáda krav, ovcí i jelenů, alpaky, nikdy nekončící roviny i zvlněnou krajinu, zelenou, až oči přecházejí, solitérní stromy, lesy, jezera a jezírka, vodopády, pláže, spoustu ptáků, travin, kapradin a vřesů, staré farmy, milé lidi, zajímavá města a pestrý, velmi kulturní a sportovní život v nich, street art nejenom v ulicích a pohodu, klid a příjemno. Právě taková místa jsem se pokusil zachytit na svých fotografiích. Novozélandské maličkosti, které tvoří atmosféru téhle země.

lahůdka

text Jan Kopecký
foto 8smička, Filip Šlapal

Umění se odstěhovalo do Humpolce!

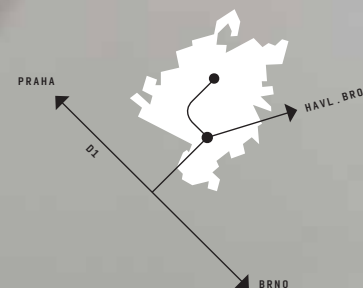
Nejdříve trocha historie –

Pokud v současnosti patří neodlučně k Humpolci pivo a Bernard, pak od poloviny 18. století to bylo soukenictví. Jednu z mnoha prosperujících továren na vlněné látky vybudoval i Karel Trnka. V roce 1948 se ale i ta jeho stala nedobrovolně, stejně jako další humpolecké textilky, součástí národního podniku Sukno. V ten moment přestaly být závody sjednoceného textilního podniku spojovány se jmény nejznámějších humpoleckých továrníků a začaly být označovány pořadovými čísly 01 až 18. Z Trnky se stala osmička, která fungovala jako přádelna a mykárna vlnářských závodů, a to až do roku 1989.

A současnost –

V roce 2017 prošla Trnkova továrna již druhou rekonstrukcí od uznávaného architektonického studia OK PLAN ARCHITECTS a v dubnu tohoto roku ji Nadační fond 8smička otevřel poprvé pro veřejnost, nejen tu humpoleckou. 3000 m² pro výstavy moderního a současného umění, kulturní akce a programy, výtvarné dílny pro rodiče s dětmi, filmové projekce, knihkupectví zaměřené na literaturu o architektuře, designu a umění, kavárna. Slovy „klasika“ – kdo z vás to (ve městě) má?

Do Humpolce se kdysi odstěhoval Hliník a teď i umění. Až pojedete po D1, můžete se přesvědčit na vlastní oči. Na dálnici vám mezi tím stejně nic neujde. První výstava se jmenuje *Pocta suknu: Textil v kontextu umění* * a představuje více než sto děl z posledních sta let, která pracují s textilem v mnoha různých podobách (zastoupení Drtikol, Brázda, Knižák, Černický, Sudek, Dopitová, Othová, Kolář, Skála, Rafani, Kolíbal, Kovanda, Ságlová, Šimotová, Teinitzerová, Valoch a další). Jedna část výstavy je věnovaná i humpolecké textilní historii.

zóna 8smička

Josef Sudek
Dokumentární fotografie, 1932
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Vlastimil Vodák
Kolmo vzhůru, 1990
soukromá sbírka

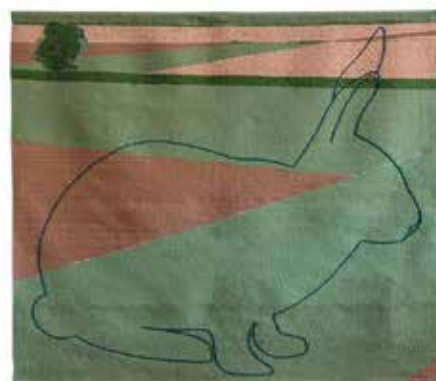
Antonín Kybal
Příroda, 1960–1962
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

František Drtikol
Záclona, 1927
Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Michal Pěchouček
Time to Bed XXXII, 2009
soukromá sbírka

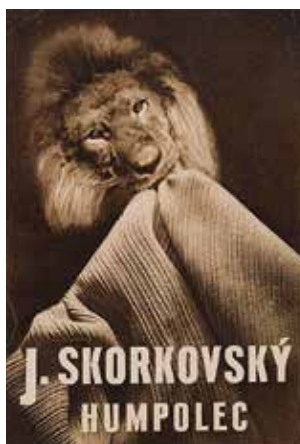

Zorka Ságlová
Krajina s modrým králíkem, 1980
Severočeské muzeum v Liberci

Eva Brázdová – Pavel Brázda
Lodičky, 1957–1958
soukromá sbírka

Propagační leták
firmy J. Skorkovský
soukromá sbírka

Výstavní prostory

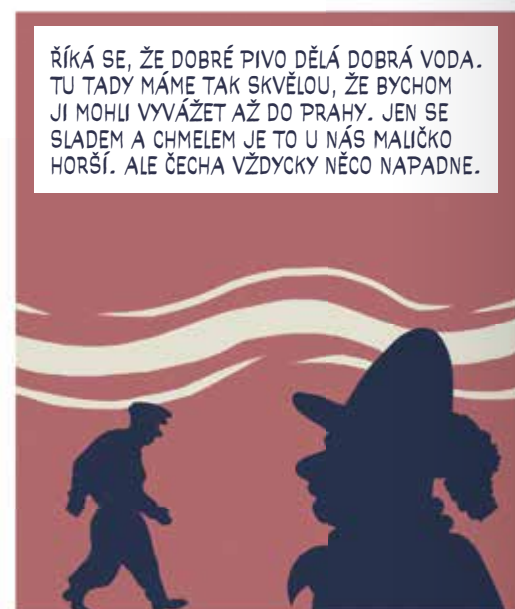
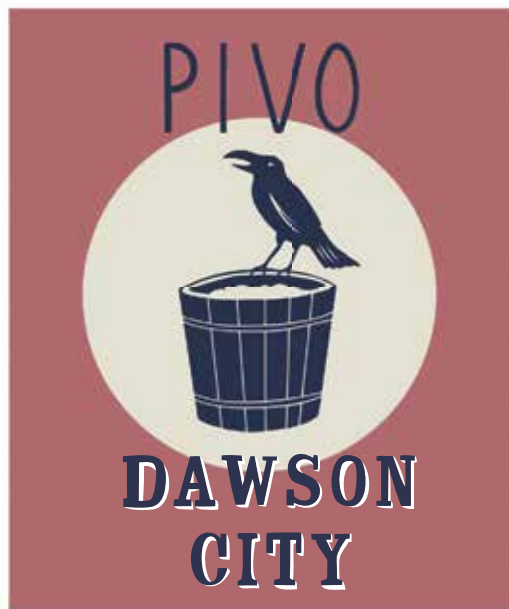
zóna pro umění 8smička

Knihkupectví

Kavárna

Žít svůj vlastní život

Pavla Jarošová | restaurátérka

Když člověka přestane jeho práce bavit a nelíbí se mu vztahy na pracovišti, měl by si najít něco jiného. Něco, co mu dává smysl a co mu přinese naplnění. Pavla Jarošová měla odvahu zkusit i něco úplně jiného, co ji lákalo, ale neměla s tím žádné zkušenosti. Přesto s manželem dokázali otevřít a provozovat rodinnou restauraci s cukrárnou.

Jaká byla vaše původní profese?

Jsem vyučená kartografka litografka a v Lipsku jsem studovala polygrafii. V roce 1994 jsem se vrátila do Čech a začala jsem pracovat. Nejdéle, sedm let, a nejzajímavější práci jsem dělala v Knižním klubu pro společnost Euromedia Group, kde jsem byla zodpovědná za výrobu knih. Po mateřské jsem se do firmy už nevrátila, protože jsme se nerozešli úplně v nejlepším. V roce 2011 mě můj tehdejší zaměstnavatel nutil, abych říkala zákazníkům nepravdy, a vztahy na pracovišti byly strašné. Tak jsem si řekla, že zkusím něco jiného, co mě bude bavit a kde budu svým pánem. Miluju kávu, dobré víno, knihy, lidi a dobré jídlo, a tak mě napadlo, že bych nejraději provozovala literární kavárnu. A byla tu ještě jedna věc. Dcerám tehdy bylo sedm a devět let a já je viděla akorát večer, když jsem se vrátila z práce. Manžel taky nebyl moc doma, jezdil po montážích nebo pracoval v dílně. Kavárna se jevila jako nejlepší řešení.

Neměla jste strach opustit jistotu a pustit se do něčeho, s čím jste neměla žádné zkušenosti?

To víte, že jsem ho měla. Nebylo jednoduché zahodit devět let studia a patnáct let praxe v oboru polygrafie. Ale říkala jsem si, že je nejvyšší čas začít svůj vlastní život a ne podle korporací a zaměstnavatelů. Chtěla jsem jít vlastní cestou. Dcery trošku nadávají, že nemáme mimo sezónu volné soboty a neděle a že v létě máme pořád otevřeno, ale můžeme dělat výlety jindy.

A co tomu rozhodnutí říkal manžel?

On je vyučený sklenář rámař. Rámoval obrazy, ale po revoluci ta firma skončila. Pak nějaký čas vyráběl plastová okna a dělal jejich montáže. Pak to s prací začalo být špatné, začala se k nám vozit levná okna z Polska. Firma, se kterou spolupracoval, skončila, a jemu došlo, že by měl dělat něco jiného. Tehdy jsme chtěli u domu, kde jsme bydleli, udělat dřevěný altán. Nemohli jsme nikoho sehnat, a tak se do toho manžel pustil sám. Řekla jsem mu, že u té práce vypadá šťastně, že by se tím měl žít. A ono to šlo. Dělal altány a pergoly do zahrad. Jeden z důvodů, proč jsme se přestěhovali do Kokořína, byl, že jsme hledali nějakou dílnu, protože majitel dílny, kterou měl manžel pronajatou, najednou chtěl neúnosné nájemné. Začali jsme hledat dům se stodolou, ale nemohli jsme nic najít. Až jsem na internetu objevila tenhle dům. Byla to láska na první pohled, dům se nám zdál krásný, i když to chtělo spoustu práce.

Kdy jste se přestěhovali?

V únoru roku 2012. Za dva měsíce jsme zrekonstruovali bytové prostory a postupně jsme zjišťovali, jaké všechny stavební a hygienické normy budeme muset dodržet, abychom v přízemí domu mohli mít kavárnu a restauraci. Na tyhle práce jsme už neměli peníze, a tak manžel vybudoval na zahradě dřevěný domek, ke kterému jsme přidali tři stolky a pronajali TOlku. A postupně jsme zrekonstruovali prostory bývalého chléva. Manžel se učil vařit, a moc ho to baví, a já jsem pro změnu pronikala do tajů pečení dortů.

A co hosté, kdy si k vám našli cestu?

Lidé k nám začali chodit, protože byli nespokojeni s okolními restauracemi. My jsme původně nechtěli vařit, dokud nezrekonstruujeme přízemí domu. Ale lidem nestačila jen cukrárna a drobné občerstvení, tak jsme vedle domku postavili další, kde jsme točili pivo a začali připravovat jednoduché pokrmy. Vlastně žijeme v permanentní rekonstrukci. Nyní máme v přízemí domu v bývalém chlévě dvě místnosti, kde můžeme usadit pětadvacet lidí. Je tam i regulérní WC, ještě nám zbývá vybudovat toaletu pro invalidy a dokončit úpravu kuchyně.

Vy máte jen jednu kuchyň?

Ano, slouží nám i restauraci. Naštěstí je dost velká. My jsme to riskli. Raději jsme začali podnikat bez řádné provozovny, než abychom seděli na zadku a naříkali. Stavební povolení máme platné do června 2018 a hygienici nám radí, co a jak udělat. Věřím, že se nám provozovna podaří včas zkolaudovat a já si po šesti letech kopání konečně oddychnu.

Vraťme se ještě k hostům, naučili se k vám chodit?

Každým rokem k nám chodí víc a víc lidí. Kousek odtud je známý hrad Kokořín. Jsme v turistické oblasti, avšak obec turistiku moc nepodporuje, pan starosta chce mít ve vesnici hlavně klid. Daří se nám shánět i lidi na výpomoc, ze začátku nám hodně pomáhaly i naše dcery. Od dubna do konce října jsou silné víkendy, silné jsou samozřejmě i prázdniny. Ale teď máme otevřeno i mimo sezónu

PAVLA JAROŠOVÁ *1971

Vystudovala v Lipsku polygrafii a patnáct let pracovala v oboru. Poté se s manželem truhlářem rozhodli založit vlastní podnik. Nyní provozují v Kokoříně nedaleko Mělníka restauraci a cukrárnu U Koně.

– od čtvrtka do neděle. Chceme oslovit majitele a manažery firem v blízkém Mělníku, aby věděli, kam mohou pozvat manželky nebo kamarády, postupně se množí i objednávky na rodinné oslavy.

Nepřestává vás to neustálé budování bavit? Přece jen je to šest let práce.

Někdy ano, ale popohání nás cíl – úspěšná restaurace s cukrárnou. Ale když něco uděláme, řeknu si, že to stálo za to, že se to lidem bude líbit. Dobrá odezva od zákazníků je pro nás motor a pomáhá nám vědomí, že naše snaha má smysl.

Zeptám se vás (manžela), jaké to bylo začít vařit v podstatě bez zkušeností?

Ono to vyplývalo postupně. Já jsem občas vařil i dřív. Napřed jsme grilovali a postupně jsme přidávali další jídla. Když člověk dělá něco, co ho baví, tak se to naučí. Ze začátku jsem ještě dělal i truhlářinu a teď, kromě péče o dům, už jenom vařím. Bral jsem to jako výzvu.

A co ještě potřebujete udělat, abyste měla podnik ve stavu, že budete spokojená?

Věnovat se propagaci a tomu, aby k nám chodili lidé i mimo sezónu. Aby lidé z Mělníka zvedli zadek, popojeli těch jedenáct kilometrů a navštívili nás. Musíme o sobě dát víc vědět. Škoda, že na Kokořínku a zejména v Kokoříně není víc přáno rozvoji turistiky. Měly by vycházet propagační letáky, které by byly reklamou pro zdejší hrad a krásnou krajinu, ale zároveň by zmiňovaly i restaurace, kde se návštěvníci můžou najít a občerstvit.

Máte v Kokoříně i konkurenci?

My jsme to jako konkurenci nikdy nebrali, snažíme se věci dělat jinak, po svém. Jak nás to baví.

A tím jsme si přitáhli trochu jinou klientelu než jiné restaurace. V obci jsme teď jediní, kteří mají otevřeno, ostatní se zaměřují jen na sezónu. A o víkendů je v provozu jedna restaurace u hradu. Ono je to o vytrvalosti a nic nevzdávat. Myslím, že až lidi zjistí, že máme otevřeno od čtvrtka do neděle, bude jich určitě přicházet víc.

Neměli byste jako rodinná restaurace mít nějakou svou specialitu, na kterou lidé chodí, podobně jako na dort Sacher ve známém vídeňském hotelu?

Všechna naše jídla a dorty jsou originální, děláme je podle vlastních receptů. Dorty dělám já a také je vymýšlím. Původně jsme měli dodavatele, ale pak s tím začaly být potíže, tak jsem začala experimentovat sama. Když je člověk šikovný, někdo na to ale nadání nemá, je lepší dělat si zákusky sám. Mě to ohromně baví, pečou ráda.

Kolik máte v nabídce zákusků a jídel?

Zákusků vždycky aspoň pět šest druhů, ale vlastně to nejsou zákusky, ale dorty. A jidel šest nebo sedm z různých druhů mas. Děláme maso na grilu a marinády připravuje manžel podle vlastních receptů. Máme i vegetariánská jídla.

Šla byste do toho znovu?

Určitě, protože nás to baví. A je dobré, že jsme na to dva, ve dvou se to opravdu líp táhne.

A co dcery, zaměstnáváte je?

(rodina se směje) Odmalinka, protože ze začátku jsme nevěděli, kdy kdo přijede, dneska máme často objednávky předem, tak holky držely takzvané pohotovost. Někdo přišel a já jsem volala – holky, pojdte mi pomoci. (Holky byly nadšené, říká starší

dcera s neskryvanou ironií, po čtyřech měsících nás to trochu omrzelo.)

Rodinný podnik by měl mít rodinné pokračování...

Mladší dcera ráda peče a chce být cukrářkou, ta by jednou mohla restauraci převzít. Ale uvidíme, na pokračování je zatím čas. Já sama si to přeju, ale učíme děti, že není nutné, aby jednou podnik provozovaly samy. Nechceme jim zavěsit balvan na krk, ale chceme, aby věděly, jak to funguje, aby se tomu později mohly věnovat třeba se svými partnery. Anebo najít někoho, kdo to bude provozovat, a když tomu budou rozumět, ohlídky si ho.

A co byste si ještě přála?

Vždycky jsem chtěla mít na zahradě sochu. Tak jsem koupila sochu koně a obložila jsem ji kousky keramiky (kůň připomíná díla slavného rakouského výtvarníka Hundertwassera). Dělal jsem i keramické obklady v restauraci a na záchodě. To mě baví, stejně jako mě baví číst.

S ochotníky ze Mšena jste nastudovala divadelní hru, vy jste skoro renesanční žena...

Ještě bych se chtěla znovu naučit hrát na klavír, na který jsem kdysi hrála devět let. Teď už s tím budu moct zase začít. Já se musím naučit odpočívat a pro mě je hraní na klavír relax.

A co byste ještě dodala?

Já bych přála lidem, aby dělali to, co je baví, co je naplňuje, protože to je něco úplně jiného, než jen chodit do práce, která člověka nebaví a kde nejsou dobré mezilidské vztahy. Prostě si najít svou vlastní cestu a nenechat se odradit překážkami.

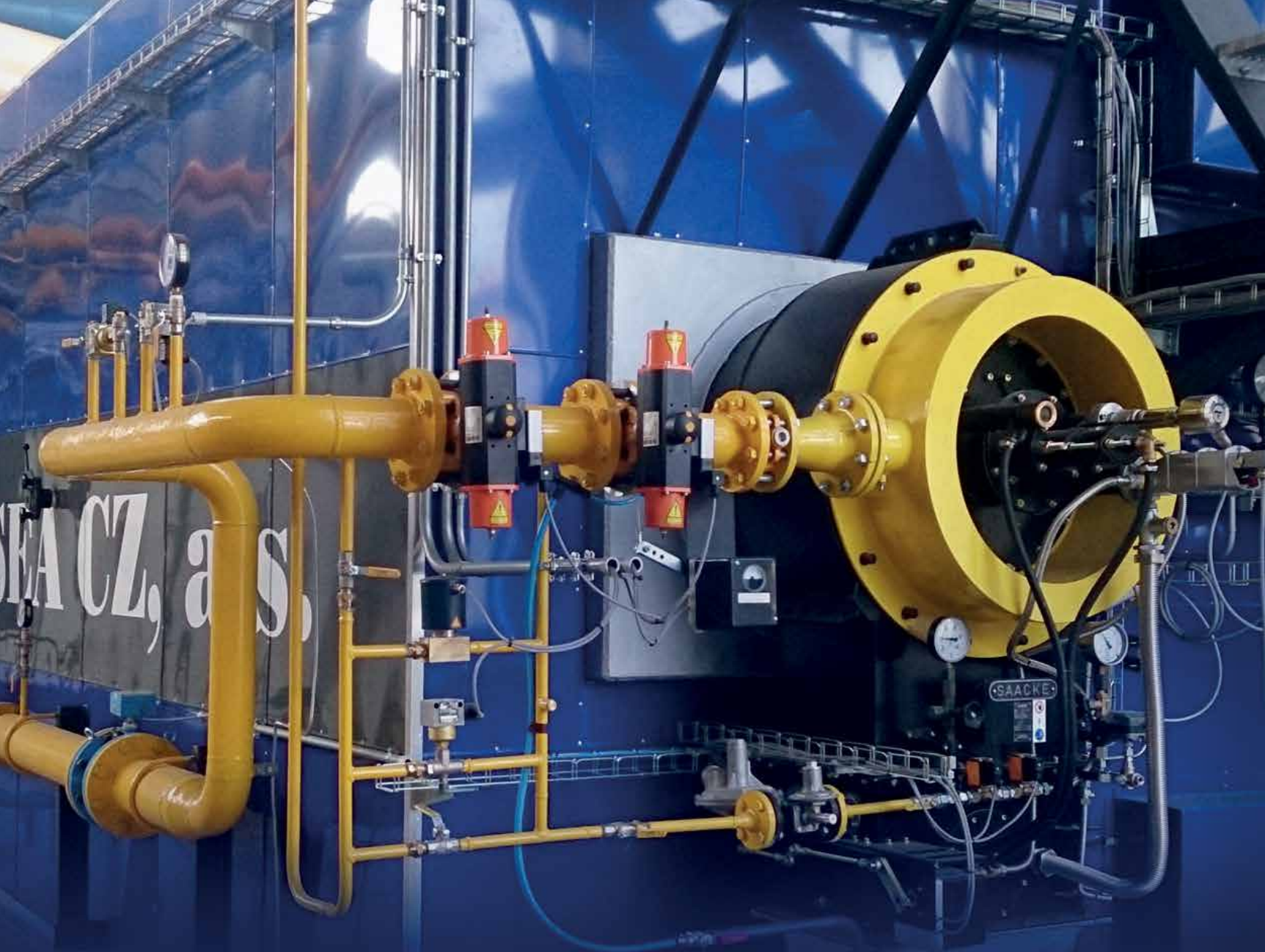

informační systém

STANDA FRČÍ NA KARATU
A NA ČEM JEDETE VY?

www.KaratSoftware.com

TRADIČNÍ ČESKÝ VÝROBCE KOTLŮ

TRADICE • SPOLEHLIVOST • JISTOTA

DODÁVKY A SERVIS KOTELEN

VÝROBA KOTLŮ A TLAKOVÝCH NÁDOB

VÝROBA, OPRAVY HISTORICKÝCH LOKOMOTIVNÍCH KOTLŮ

SEA, Tyršova 469, 280 02 Kolín 2

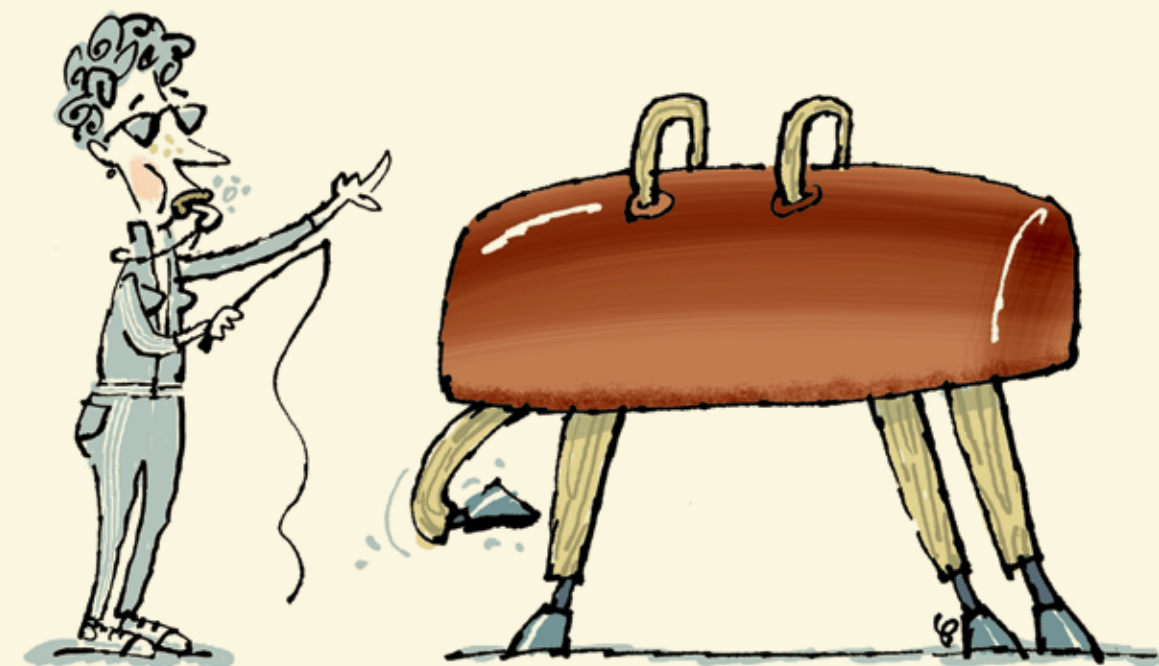
SEA, Zabrání 1116, 763 02 Zlín – Malenovice

www.seacz.cz

text **Bedřich Solanský**
ilustrace **Luděk Bárta**

fejeton

O hlouposti

Možná by se tenhle fejeton mohl jmenovat O blbosti, bylo by to výstižnější a údernější a leckdy by to víc odpovídalo skutečnosti. Byl to myslím Jan Werich, ale můžu se mýlit, který tvrdil, že nejhorší, co může člověka potkat, je srážka s blbem. Té by se každý měl vyhnout, protože s blbem se na ničem rozumném nedomluvíš.

Tak třeba jistá profesorka jihlavského gymnázia mě kdysi povolala do školy s tím, že se mnou nutně potřebuje mluvit o mé dceři. Pozvání jsem přijal a nervózní se vydal do jámy Ikové. Paní profesorka se tvářila nevlídně a sdělila mi strašlivou novinu: „Vaše dcera neumí kotoul.“ Zůstal jsem stát v němém úžasu ne nad tím, že dcera je nešikovná, to jsem věděl i bez paní profesorky. „Ale pokud vím, je zase hodně dobrá v košíkové, reprezentuje školu,“ namítl jsem.

„Ale kotoul, to je základ,“ trvala na svém profesorka a ani po delším rozhovoru nezměnila názor. Prý dceři bude muset dát trojku z tělocviku, protože nezvládá i další gymnastické dovednosti. Nedohodli jsme se, i když mě trochu mrzelo, že dcera bude mít na vysvědčení samé jedničky a jedinou trojku.

Jiný příklad naprosté hlouposti jsem zažil s tehdejším partnerem mé matky. Měl

jsem vyhloubit příkop, do kterého se položí trubky, které přivedou vodu z blízkého potoka na matčinu zahradu. Příkop jsem poněkud ledabyle vyhloubil, protože se po položení trubky měl hned zase zasypat. Matčin partner se přišel podívat a strašně se rozčílil, protože příkop měl nerovné dno i nerovné stěny. Když mi dostatečně vynadal, chopil se rýče, aby po šesti hodinách příkop vyhloubil do dokonalého tvaru. Pak jsme položili trubky, příkop zasypali a mohlo se zalévat. No není to jasný příklad dokonalé blbosti?

Výrobce mnohých blbostí byl totalitní režim. Vzpomínám si na jednu z prvních zpráv, kterou jsem napsal jako čerstvý redaktor Mladé fronty. Jihlavští kováři vyráběli mříže, které se měly použít na Pražském hradě. Napsal jsem zprávičku a nazval ji Mříže na Hrad. Téměř vzápětí mi zazvonil telefon a dílem rozčilený editor řekl: „Ty ses snad zbláznil, chceš, aby nás vyhodili? To by si na nás pošmáklí cenzoři. To jako třeba, že prezident Gustav Husák skončí za mřížemi?“ Zpráva letěla do koše a jihlavští kováři se nedočkali ani malého ocenění své těžké práce. Jiná zpráva vyšla v Mladé frontě prvního dubna, na apríl, a byla o tom, že Národní muzeum bude vyhozeno do povětří,

aby byla lépe průjezdná přetížená magistrála. Reakce soudruhů z Ústředního výboru KSČ byla blesková a zdrcující. Málem na to doplatili autor zprávy i editor. Zachránila je dosavadní bezúhonnost a možná i trocha rozumu u některého z významných činitelů. A když jsme u toho bourání, soudruzi skutečně nechali zbořit kvůli magistrále krásnou budovu těšnovského nádraží.

A nejhorší jsou úředníci. Znam muže, který rekonstruoval dvoupatrový dům a chtěl tam mít výtah. Památkáři nesouhlasili, i když výtah by byl ve dvoře a ve vnitrobloku žádná zajímavá fasáda nebyla. Zachránila ho až skutečnost, že druhé patro pronajal invalidovi na vozíku. A najednou to šlo, blb musel ustoupit.

Je to zvláštní, ale blbové obvykle nemají smysl pro humor, všechno berou vážně a hned jsou s tím hotoví, nebo naopak všechno trvá neskutečně dlouho. Takže pozor, pokud se ve vaší blízkosti objeví blb, doporučuji okamžitě zařadit zpátečku.

U korutanských jezer

Kdo se rád koupe, nemusí jezdit až k moři. Vhodnou alternativou jsou rakouská jezera, ať už v okolí Salcburku, nebo o něco dál v Korutanech. Právě korutanská jezera, jako je Wörthersee nebo Ossiacher See, vynikají teplou vodou, a navíc se odtud dají dělat zajímavé výlety. O něco málo levněji je u druhého jmenovaného jezera, kde přímo na břehu je řada hotelů a penzionů s vlastními plážemi. Ubytovat se lze i trochu dál od jezera, kde je přece jen podstatně větší klid. Například v penzionu Landhaus Arzmann v Bodensdorfu, který má i vlastní soukromou pláž, od níž ubytovaný dostane klíče. A k jezeru to není dál než pět set metrů.

Určitě doporučuju vzít si s sebou kola. Přímo kolem jezera vede asi dvacet nebo pětadvacet kilometrů dlouhá cyklostezka, která má jen minimální převýšení. Na protějším břehu od Bodensdorfu leží vesnice, která dala jezeru jméno – Ossiach. Je tu kostel z jedenáctého století, později přestavěn v barokním slohu, a bývalý benediktinský klášter, ve kterém je dnes hotel. Občerstvit se dá i v několika restauracích.

Na blízky hrad Landskron, respektive jeho nepřilíši rozsáhlou zříceninu, je lepší zajet autem, stoupání do vrchu je docela prudké. Dvakrát denně tu sokolníci pořádají působivou show s dravými ptáky.

Byla by škoda nepodívat se aspoň trochu do hor. Kousek od Bodensdorfu je stanice lanovky, která vás vyveze na více než 1 900 metrů vysoký vrchol Gerlitz, odkud je krásný výhled a dolů se dá sejít různými cestami kolem několika horských chat. V nich kromě jiného podávají tradiční korutanská jídla a hlavně vynikající kaspresknödelsuppe, což je silný masový vývar s osmaženým bochánkem ze směsi mouky a sýra. Je to vynikající obdoba známější leberknödelsuppe a nabízejí ji například v chatě Steinwender Hütte. Z vrcholu do údolí se dá vrátit i tandemovým seskokem, který odvážným zájemcům dodá dostatečné množství adrenalinu.

Na kole i autem se lze vydat do druhého největšího města Korutan Villachu, leží jen pár kilometrů od Bodensdorfu. Jeho historické centrum není velké a ani památek tu není mnoho. Za prohlídku ale stojí farní kostel sv. Jakuba a Schillerpark, kde je k vidění zajímavá trojrozměrná mapa Korutan v měřítku 1:10 000. A je tu také velký lázeňský komplex. Pokud zrovna není počasí vhodné ke koupání, lze zajet i do nedalekého města Spittal an der Drau, jehož historické centrum má renezanční charakter a jeho největší pozoruhodností je půvabný zámek Porcia z šestnáctého století, který připomíná velké španělské paláce. V prostorách zámku je muzeum lidového umění. Nad městem se vypíná vrchol Goldeck, vysoký víc než dva tisíce metrů, na který se dá vyjet lanovkou nebo vystoupat pěšky. Odměnou jsou krásné výhledy na zdejší Alpy. I tady lze navštívit horské chaty.

Určitě se vyplatí, zvláště když není horké počasí, které svádí dát přednost kolu nebo koupání, udělat si výlet k jezeru Wörthersee, které je podstatně větší než Ossiacher See a říká se o něm, že je nejteplejším rakouským jezerem, má přezdívku Rakouská riviéra. Nedaleko od něj je vesnice Rosegg se zámekem a dvě stě let starým přírodním parkem s vysokou zvěří. Přímo u jezera leží luxusní turistické středisko Velden s půvabným zámekem, z něhož je dnes přepychový hotel. Na špicí zalesněného vrcholu Pyramidenkogel vybudovali vysokou rozhlednu, která nabízí úchvatný pohled na jezero a okolní krajinu.

Jen pár kilometrů od východní části jezera leží hlavní město Korutan Klagenfurt, které vyniká mnoha historickými památkami. Asi nejkrásnější je Landhaus postavený v šestnáctém století v renezančním slohu. Působivé je vnitřní nádvoří s arkádami a z interiéru heraldický sál s nádhernou výzdobou. Renezančních domů se ve městě zachovalo víc, zejména na náměstí Neuer Platz, kde je i originální Dračí kašna a první pomník císařovny Marie Terezie. Vztyčili ho tu už v roce 1764. Klagenfurtskou katedrálu (Dom St. Petera a Paula) postavili ve třetí čtvrtině šestnáctého století v pozdně gotickém stylu, později byla přestavěna v barokním stylu, a i když byla za druhé světové války hodně poškozena, brzy byla uvedena do původní podoby. Představu o dějinách Korutan si člověk udělá v Landesmuseu. Jsou tu k vidění například památky z římského a keltského období a samozřejmě i z dalších let.

Na okraji města leží Europark, jehož součástí je Minimundus (Svět v malém) s téměř dvěma stovkami zmenšených staveb z celého světa. Modely jsou postaveny v měřítku 1:25 a je to velmi působivá atrakce, která se líbí i dětem.

A když už je člověk v Klagenfurtu, tak doporučuju vydat se na nedaleký hrad Hochosterwitz. Rozsáhla pevnost založená v šestnáctém století, která je dosud ve vlastnictví šlechtického rodu Khevenhüllerů, nabízí doslova úchvatnou podívanou. Pevnost je jedním ze symbolů Korutan a k jejímu paláci vede cesta se čtrnácti branami.

Na jihu Rakouska je i několik vysokohorských alpských silnic. Nejslavnější je Grossglockner Hochalpenstrasse. Je sice od Ossiacher See vzdálenější, ale určitě se vyplatí obětovat jeden den a na silnici vyrazit, protože nabízí nádherná panoramata. Na jejím konci je velké parkoviště s občerstvením. Dá se odtud sestoupit nebo sjet lanovkou k ledovci nebo se vydat na některou z blízkých starých chat (například k Salmhütte, kam vede pohodlná cesta po travnatých svazích) a aspoň trochu se přiblížit majestátnímu vrcholu, který je při dobrém počasí vidět z parkoviště. Nejvyšší hora Rakouska Grossglockner (3 798 metrů nad mořem) se ovšem častěji ukrývá v oblacích. Ale na parkovišti je strašně moc lidí, a tak horská túra, na kterou se pohodlní Rakušané moc nevydávají, je vítaným zpestřením a klidnou „procházkou“, byť se značným převýšením.

Cestou nahoru nebo dolů je dobré zastavit se u rozhledny na Edelweisspitze. Je odtud krásný výhled.

Krásná panoramata nabízí i další vysokohorská silnice Nockalmstrasse, která je o něco blíž.

Zajímavým zážitkem je i Bauernmarkt, který se každé pondělí koná v Bodensdorfu. Ve stáncích nabízejí několik hotových jídel (vynikající je například guláš s velkými kousky libového hovězího masa), sýry, šunku a domácí uzené a samozřejmě i pivo a panáky a k tanci hraje muzikant ovládající několik nástrojů. Člověk se tu pobaví společně s rozjařenými starousedlíky.

Moravské Budějovice

První písemná zmínka o Moravských Budějovicích, které leží na silnici mezi Jihlavou a Znojmem, pochází z roku 1231. V polovině sedmnáctého století získal město Rudolf Jindřich ze Schaumburku. Nechal zbořit čtyři renezanční domy a na jejich místě postavil zámek. Po roce 1948 zámek získalo město, které v něm postupně vybudovalo muzeum. Jsou tu expozice, které se zabývají historií Moravských Budějovic a také archeologií. Nejzajímavější je pak expozice věnovaná nositelům tradičních řemesel. Jsou to například kožešníci, čepičáři, perníkáři, oplatkáři, perletáři a mnozí další řemeslníci, um řady z nich je dnes už téměř zapomenutý.

Na náměstí jsou dvě bohužel pouze průměrné restaurace, ve kterých se nenáročný návštěvník města může najíst. Ten náročnější si může zajet do dvacet kilometrů vzdáleného hotelu Sádek, který stojí u nejsevernější moravské vinice. Vaří tu dobře a je tu zámek a krásná krajina.

Tiché ulice, čistá města

e-on

Operativní leasing na osm měsíců
s nabíjením v ceně.
Nyní exkluzivní start s BMW.

elektracars.cz

 ELEKTRA CARS

17:00 **Emir Kusturica**

& The No Smoking Orchestra

21:00 **Karel Gott**

19:00 **Žbirka** Meky ○ 09:00 **Uhlíř** Jaroslav

19:00 **Klus** Tomáš ○ 15:00 **Poláková** Barbora

21:00 **Divokej Bill**

13:00 **Jelen** • 23:00 **Mandrage**

15:00 **No Name** • 17:00 **Slza**

23:00 **Russian Style Folkestra**

11:00 **The Tap Tap ...**

BERNARD FEST
22. a 23. ČERVNA 2018
V HUMPOLCI

Allianz

vstupenky na ► bernardfest.cz

DALŠÍ ČÍSLO V ČERVENCII